

Provincie Flevoland

Postbus 55
8200 AB LELYSTAD
Per e-mail naar:

Datum 24 juni 2026
Onderwerp Aanvullende informatie vergunningaanvraag Soortenbescherming in kader van onderhoud schouw-
Behandeld door plichtige watergangen Flevoland
Ons kenmerk
Uw kenmerk DSO2026062201174
Bijlagen

Geachte

Hierbij doe ik u de gevraagde aanvullende gegevens toekomen.

1. Quicksan:

a. *Maak inzichtelijk per soort wat de beschermde status is (Vogelrichtlijnsoort, Habitatrictlijnsoort of overig beschermde soort).*

De tabellen zijn hierop aangepast en hieronder toegevoegd.

b. *Maak inzichtelijk in welke sloot welke soorten zijn waargenomen of op grond van habitatgeschiktheid, monitoringsdata en eigen veldwaarnemingen kunnen worden verwacht. (Niet in iedere sloot zit de Gevlekte witsnuitlibel of een Waterspitsmuis).*

We begrijpen de vraag en de noodzaak van de informatie zodat tot een zorgvuldige afweging binnen de vergunningverlening gekomen kan worden.

We hebben aan het begin van dit proces in het bestuurlijk overleg aangegeven dat voor het aanleveren van de informatie op dit detail niveau er minimaal 3 tot 4 maanden tijd nodig is (afhankelijk of het gekoppeld moest worden met veldbezoeken). In het bestuurlijk overleg is afgesproken dat deze aanvraag een vergunningaanvraag 'light' betreft. De door u gevraagde informatie zien wij niet meer als een vergunningaanvraag 'light'. Het gaat om 400km aan oeverlengte waar gedetailleerde informatie gevraagd wordt

In de korte tijd die we beschikbaar hebben om de informatie aan te leveren hebben we gepoogd dit op kaart te krijgen voor de soorten met een ongunstige staat van instandhouding en een beperkte verspreiding in Flevoland. Dit is echter niet gelukt.

Van het Roggebotveld hebben we een beeld kunnen maken van alle broedterritoria. Langs alle drie de onderhoudspflichtige sloten in dit gebied ligt een of 2 broedterritoria. De sloten zijn 20 tot 30 meter lang. Met een bufferzone van 10 tot 15 meter om de nestplaatsen heen blijft er amper oeverlengte over om te maaien.

Figuur: Broedterritoria Roggebotveld

Van het Horsterwold hebben we een kaartbeeld van de broedterritoria van de Bosrietzanger. Hieruit is af te leiden dat deze in heel veel watergangen broedt en er dus altijd een substantieel deel van de watergangen gedeeltelijk of niet gemaaid kan worden.

Figuur: Broedterritoria bosrietzanger Horsterwold

- c. *Mak inzichtelijk per soort welke functionaliteit er waar verloren gaat voor de soort. (Waar zitten vaste verblijfplaatsen van Otter of Bever. Broedhopen ringslang). Voor rietvogels zoals Kleine karekiet, Snor etc. Geeft u de sloten aan met voldoende geschikt broedhabitat.*

Ook voor deze vraag geldt dat het beantwoorden beperkt binnen de gestelde termijn kan. In het algemeen geldt dat alle sloten binnen het beheergebied van Staatsbosbeheer een brede rietkraag hebben die loopt van de waterlijn tot en met het schouwpad (totaal tussen de 5 en 10 meter breed). Deze hoge vegetatie is overal geschikt als broedhabitat voor vogelsoorten die van dergelijke vegetatie gebruik maken (zie lijst met broedvogels). Daarnaast vormen deze oevers leefgebied van vele andere soorten. Zij gebruiken de oevers enerzijds als voortplantingsgebied maar ook als foerageergebied, jaagegebied en route waarlangs ze migreren. Veel oevers zijn dan ook naast vaste verblijfplaats, rustgebied en foerageergebied voor soorten.

De oevers zijn belangrijke elementen in het ecosysteem waar de opgave voor Staatsbosbeheer ligt (zowel wettelijke taak als SNL) om natuurwaarde te beschermen en behouden. Dit habitat dient in kwetsbare periodes van de vele soorten behouden te blijven.

De gebieden met de meest kwetsbare soorten zijn Kuinderbos, Roggebotveld en Strandgaperveld. In de tabellen zijn kolommen toegevoegd met de functionaliteit van de oevers voor de betreffende soort.

d. Schrap conform het stroomschema de vrijgestelde en onbeschermde soorten uit de aanvraag. Schrap vogelsoorten die broeden in de directe omgeving van de sloten en die alleen tijdelijk kort verstoord worden door de werkzaamheden (niet vergunning-plichtig). Denk aan Kwartel, Kwartelkoning, Tuinfluiter en Kleine plevier).

De broedvogels veldleeuwerik, grasmus, graspieper, kwartel en kwartelkoning zijn soorten met een zeer slechte staat van instandhouding. Zij zijn zeer gevoelig voor verstoring wat in het broedseizoen kan leiden tot het verlaten van nesten en daarmee verloren gaan van het broedsel. Door het open karakter van het landschap waar deze soorten broeden is de verstoring van de maaiwerkzaamheden niet even maar lang. Gezien de landelijke investeringen in het behouden van het broedgebied van deze soorten vindt Staatsbosbeheer dat het logisch is deze soorten tijdens het broedseizoen niet te verstoren. Daarom schrapen wij deze soorten niet van de lijst waar wij een vergunning voor aanvragen.

Voor andere soorten is de tabel aangepast.

Broedvogelsoort	Totaal	Beschermde status	SVI	Functionaliteit van de oever	Mitigerende maatregel	Effect van de gemitigeerde maatregel op de Svi
Bosrietzanger	144	VR	Matig ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd eerste en tweede legsel gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	253					
Blauwborst	5	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	14					
Kleine karekiet	78	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd eerste en tweede legsel gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	226					
Cetti's zanger	18	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	61					
Fuut	0	VR	Matig ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	11					
Wilde eend	47	VR	Matig ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	82					
Waterhoen	10	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	21					
Rietzanger	12	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	53					
Rietgors	10	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd eerste en	Wij zien geen mitigerende	Maaien is niet nadelig voor de gunstige

				tweede legsel gaan verloren	maatregelen boven op de gerdagscode	staat van instandhouding
	27					
Krakeend	24	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	57					
Meerkoet	8	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	89					
Kuifeend	14	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	9					
Veldleeuwerik	1	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	0					
Knobbelzwaan	8	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	7					
Dodaars	5	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	2					
Graspieper	2	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	0					
Grauwe gans	6	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	3					
Grasmus	32	VR	Gunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Braamstruiken op schouwpad laten staan	Maaien is niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	2					
Zomertaling	1	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt vernietigd nesten en eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
	0					
Kwartel	1	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt verstoord. Vanwege gevoeligheid van de is de kans groot dat legsel verloren gaat eirenen/jongen gaan verloren	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Kwartelkoning	1	VR	Zeer ongunstig	Broedhabitat wordt verstoord. Vanwege gevoeligheid van de is de kans groot dat legsel verloren gaat	Wij zien geen mitigerende maatregelen boven op de gerdagscode	Maaien is zeer nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Totaal Staatsbosbeheer	427					
Totaal Waterschap	917					
Totaal beheergebied	1344					

Wettelijk beschermd	Beschermde status	SVI	Functie van de oever voor de soort	Mitigerende maatregel	Effect van de gemitigeerde maatregel op de Svl
Europese Bever	HR	Gunstig	Plaatselijk vaste verblijfplaats, leefgebied en migratieroute	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Europese Otter	HR	Ongunstig	Plaatselijk vaste verblijfplaats, leefgebied, rustgebied en migratieroute	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Europese das	HR	Gunstig (in Flevoland ongunstig)	Foerageergebied en migratieroute	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Gevlekte witsnuitlibel	HR	Gunstig (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Noordse winterjuffer	HR	Ongunstig (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied in het Kuinderbos	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Oostelijke witsnuitlibel	HR	Zeer ongunstig (in Flevoland zeer zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied in het Kuinderbos. Waarneming in Kromslootpark	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Sierlijke witsnuitlibel	HR	Onbekend (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Rugstreeppad	HR	Gunstig (in Flevoland vermoedelijk ongunstig)	Leefgebied en voortplantingsgebied met name op schouwpad	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Grote gele kwikstaart	VR	Gunstig (in Flevoland zeldzaam als wintergast)	Potentieel broedhabitat	Geschikte broedplek (bv drainage buizen) ontzien	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Overig Beschermd					
Ringslang		Gunstig (Kwetsbaar)	Plaatselijk vaste verblijfplaats. Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Waterspitmuis		Gunstig (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en voortplantingsgebied,	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Met mitigerende maatregel is maaien niet nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Gevlekte glanslibel		Gunstig (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied in het Kuinderbos	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding
Kempense heidelibel		Gunstig (in Flevoland zeldzaam)	Leefgebied en jaaggebied, voortplantingsgebied In het Kuinderbos	Geen mitigerende maatregelen boven op gedragscode mogelijk	Maaien is nadelig voor de gunstige staat van instandhouding

2. Per soort aangegeven welke mitigerende maatregelen men treft om de effecten te verkleinen.

Wat Staatsbosbeheer betreft hoeft dit niet per soort. Gezien het groot aantal soorten waar het om gaat en de verspreiding over het gehele beheergebied geldt voor ons 'Werk buiten de kwetsbare periode' (zoals in de gedragscode vastgelegd).

Voor alle soorten geldt dat de beste mitigerende maatregel is om de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode. Binnen de kwetsbare periode is en blijft het heel lastig om een goede garantie af te kunnen geven voor de werking van eventueel mogelijke mitigerende maatregelen.

Zoals in de aanvraag al aangegeven is voorlopen en markeren van te sparen locaties geen effectieve maatregel. Hij is niet werkbaar en niet functioneel. Binnen de financiering van Staatsbosbeheer is geen geld beschikbaar/geregeld voor dit werk. De tijdbesteding is zeer groot (met 1 km per uur gaat het om 400 uur). Voorlopen dient tussen 4 en 9 uur in de ochtend plaats te vinden, omdat veel van de kleine rietsoorten na de vroege ochtend niet meer waarneembaar zijn. Het overlaten aan een aannemer werkt niet, omdat deze op zijn vroegst om 8 uur met het werk start en er dan al heel veel soorten gemist worden, los van de vraag of de medewerker voldoende gekwalificeerd is om dit werk te doen. Daar bovenop komt dat wij uit ervaring weten dat bij het uitvoeren van de werkzaamheden gemarkeerde plaatsen, inclusief de markering, in heel veel gevallen alsnog gemaaid worden.

3. U vraagt aan tot 30 november 2026, maar daarnaast verwijst u naar werken volgens de Gedragscode Natuurbeheer

Er is hier mogelijk iets misgegaan bij het invoeren van de vergunningaanvraag. Bedoeld is dat de vergunning een doorlooptijd heeft tot de vaststelling van de nieuwe onderhoudsverordening van het waterschap. Wij vragen de vergunning dan ook aan voor de periode tot **1 december 2027**, waarbij we ervan uitgaan dat een eventuele verlenging mogelijk is.

Wij verwachten dat in de nieuwe onderhoudsverordening met de beoogde systematiek van a (intensief gemaaid), b (eenzijdig natuurlijke oever) en c (de terreinbeheerder bepaalt het onderhoudsniveau) het grootste deel van het conflict in de belangenafweging watersysteem op orde versus soortenbescherming is opgelost. Het ontbrak bij de concept verordening nog aan een ecologische toets. De uitkomst van die toets kan aanleiding geven om afspraken te maken hoe in de toekomst gezamenlijk te werken aan oplossingen voor een duurzaam samen gaan van het waterbelang en natuurbelang. Het waterschap heeft aangegeven dat de onderhoudsverordening op zijn vroegst in 2028 vastgesteld wordt.

4. De onderbouwing van het wettelijk belang

Voor ons zijn de vragen bij de onderbouwing van het wettelijk belang wezenlijk voor een zorgvuldige vergunningverlening. De vergunning gaat namelijk niet over de vraag of het onderdeel soortbescherming uit de omgevingswet zorgvuldig wordt nageleefd en hoever de zorgplicht moet gaan. Het is voor ons een feit dat door de onderhoudsplicht de soortenbescherming niet zorgvuldig nageleefd kan worden en de zorgplicht niet nagekomen kan worden. De vergunningverlening gaat wat ons betreft over de vraag hoe het belang van de opgave van het waterschap voor het functioneren van het watersysteem (waterveiligheid en wateroverlast) zich verhoudt tot het belang van de soortenbescherming, de zorgplicht en de wettelijke taak als natuurbeheerder. Daarbij is het van noodzakelijk dat beide belangen zorgvuldig kunnen worden afgewogen.

Tot slot

Staatsbosbeheer wil graag samen met het waterschap en de provincie in gesprek blijven om de verschillende belangen en verantwoordelijkheden zorgvuldig af te wegen en zo tot een gezamenlijk gedragen oplossing te komen.

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met

Met vriendelijke groet,

De directeur Staatsbosbeheer, namens deze,